

Həyata keçirilən sosial islahatlar xalqımızın ürəyincədir

Son iki il təkcə ölkəmiz deyil, bütün dünya üçün də olduqca çətin, xaos və indiyədək görünməyən yeni təcrübələrlə yadda qaldı. Dünya iqtisadiyyatında qlobal miqyasda yaşanan gerilmələr, təbii ki, ölkəmizdən də yan keçmədi. Bundan əlavə, dünyanı ağışına alan koronavirus pandemiyası həm iqtisadiyyatda, həm də səhiyyə sistemində böyük problemlər yaratdı. Hətta, tibb sektoru üzrə dünya lideri olan ölkələr belə xəstəxana, yataq sayı, tibbi ləvazimatlar və personal kimi ən vacib məsələlərdə böyük çətinliklərlə üzləşdi.

Bütün dünyada COVID-19 pandemiyasının yayılmasının qarşısını almaq üçün qabaqlayıcı tədbirlər görülməyə başlandı. Lakin yoluxma və ölüm sayları gündən-günə artır, vəziyyət daha da pisləşirdi. Həmin dövrdə ölkəmizdə də bir sıra məhdudiyyətlər, yeni öhdəliklər tətbiq edilməyə başladı. Prezident İlham Əliyev xalqın maraqlarını əhatə edən digər bütün məsələlərdə olduğu kimi, bu dəfə də ən doğru istiqaməti müəyyənləşdirdi. Ölkəmizdə həyata keçirilən qabaqlayıcı tədbirlər qısa zamanda öz müsbət təsirini göstərməyə başladı. Yeni xəstəxanalar tikildi, səhiyyə işçilərinin iş şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində tədbirlər görüldü.

Pandemiya ilə mübarizə apardığımız bir dövrdə, daha dəqiq desək – 2020-ci ilin sentyabr ayında Azərbaycanda Vətən müharibəsi başlandı. Heç kəsə sirr deyil ki, müharibələr hətta qələbə qazanan, zəfər əldə edən dövlətlərin belə iqtisadiyyatına olduqca böyük zərbə endirir. Azərbaycan 44 gün davam edən II Qarabağ müharibəsində zəfər qazandı, torpaqlarımız işğaldan azad edildi. Qələbədən sonra isə ölkəmiz üçün yeni dövr – işğaldan azad edilmiş torpaqlarda bərpa-quruculuq dövrü başlandı. Respublika ərazisində mövcud olan resursların böyük əksəriyyəti bu istiqamətə yönəldi. Bütün bunlarla yanaşı, bu müddət ərzində digər regionlar da diqqətdən kənar qalmadı. Respublikamızın müxtəlif bölgələrində abadlıq işləri görüldü. Bizim bir neçə sətərə sığışdırdığımız bu işlərin hər biri böyük maliyyə vəsaitləri, zaman, xammal və insan resurslarının səfərbər edilməsi ilə həyata keçirilib.

Həyata keçirilən böyükmüqyaslı işlərə, dünyanı sarsıdan qlobal pandemiya, iqtisadiyyatları gerilməyə sövq edən maliyyə böhranlarına baxmayaraq, ölkəmizdə bütün sahələrdə inkişaf davam edir. Ümumiyyətlə, respublikamızda bütün sahələrin inkişafı üzrə uğurlu dövlət siyasəti müşahidə edilir. Təbii ki, yazının əsas məğzi olan sosial sahə də bu siyasətdən kənar qalmır. Elə il olmur ki, həyata keçirilən islahatlar öz müsbət nəticəsini göstərməsin.

Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, əvvəlki nömrəmizdə Prezident İlham Əliyevin minimum əməkhaqqının artırılması barədə sərəncamı ilə bağlı müxtəlif peşə sahiblərindən aldığımız müsahibələrin bir hissəsini təqdim etmişdik. Yazının davamında həmin müsahibələrin ardını da oxucuların diqqətinə çatdırmaq istərdik.

Ümumiyyətlə, maaş artımı hər zaman olduğu kimi, bu dəfə də xalq tərəfindən yüksək qiymətləndirildi. Biz söhbətlər zamanı bu məmnunluğun şahidi olurduq. Götürək elə bu sayda təqdim edəcəyimiz ilk həmsöhbətimizi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası

Məlum olduğu kimi, Prezident İlham Əliyev dekabrın 17-də minimum əməkhaqqının 250 manatdan 300 manata qaldırılması ilə bağlı sərəncam imzaladı. Qeyd edək ki, artım 800 min nəfərə şamil ediləcək ki, bu da bir il ərzində ölkə büdcəsindən 460 milyon manat əlavə maliyyə xərcinin ayrılması deməkdir. Aydın məsələdir ki, bu, olduqca böyük rəqəmdir. Hələ, üstəlik, qeyd edilən əlavə vəsaitin, sadəcə, bir istiqamətdə ayrılması məsələnin mahiyyətini daha da başadüşülən edir. Əlbəttə, düşünülə bilər ki, dünya bazarında qiymətlərin kütləvi şəkildə, eləcə də beynəlxalq səviyyədə qalxması ilə nəticələnən, maliyyə böhranlarından sonra maaşlar onsuz da artmalı idi. Lakin onu da nəzərə almaq lazımdır ki, maliyyə böhranı elə ən çox dövlətin özünə təsir edir.

“Dövlət idarəetməsi və menecment” kafedrasının dosenti İbrahimxəlil İbrahimov qeyd etdi ki, Azərbaycanın inkişaf modeli, təkcə region üçün deyil, hətta dünyanın bir çox ölkəsi üçün nümunəyə çevrilib. İstər ordumuzun Vətən müharibəsində həyata keçirdiyi müasir dövrün tələblərinə uyğun döyüş əməliyyatları, istərsə də dövlətimizin daxili və xarici siyasətdə qazandığı uğurlar Azərbaycanın dünya miqyasında nüfuzunu yüksəldən başlıca amillərdir.

İbrahimxəlil İbrahimov:

– Son illər ölkəmizdə baş verən hadisələrə nəzər salsaq görürük ki, dünyada və regionda baş verən bütün xoşagəlməz hadisələr, geridə qoyduğumuz Vətən müharibəsinə baxmayaraq, əhalinin rifahı xeyli yüksəlib. Bu da paralel olaraq, yoxsulluq səviyyəsinin kəskin şəkildə azalmasına gətirib çıxarıb. Təsəvvür edin, əhalinin sayı 10-11 milyon olan bir ölkədə 2003-cü ildən etibarən 2 milyona yaxın iş yeri açılıb. Təbii ki, bu da öz növbəsində işsizliyin aradan qaldırılmasında önəmli rol oynayır. Bugünlərdə dövlətimizin başçısının imzaladığı sərəncam isə əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması istiqamətində atılan növbəti addımdır. Beləliklə, ölkəmizdə sosial dövlət quruculuğu uğurla inkişaf etdirilir. Son illərdə xalqın güzəranını, məişət şəraitini yaxşılaşdırmaq üçün ciddi sosial tədbirlər həyata keçirilir. Ölkəmizdə bu istiqamətdə mövcud

bütün imkanlardan istifadə edilir.

Veteran jurnalist-naşir Hacı Mehman Fərzullayev isə bildirdi ki, son illərdə ölkəmizdə sosial müdafiə sistemi yenilənib, bu istiqamətdə olduqca yüksək nəticələr əldə edilən layihələr həyata keçirilib.

Mehman Fərzullayev:

– Sosial sığorta sahəsində də yeniliklər edilib. Belə ki, bu sahədə həmrəylik prinsipindən fərdi uçot prinsipinə keçilib. Bundan əlavə təqaüdlər də xeyli artırılıb. Bu isə o deməkdir ki, sosial müdafiə üçün ayrılan dövlət büdcəsində də artım yaşanıb. Bütün bu proseslər onu deməyə əsass verir ki, ölkəmizdə sosial sahədə aparılan islahatlar əhalinin rifahının yaxşılaşdırılmasına, dünya standartlarına çatdırılmasına yönəlib. Təbii ki, ölkəmizin inkişafına yönələn sosial siyasət təkcə paytaxt Bakıda və böyük şəhərlərdə deyil, eləcə də regionlarda həyata keçirilir. Bu mənada, 2004-cü ildən etibarən görülən işlərə nəzər salsaq, görürük ki, ölkəmizdə keçirilən islahat xarakterli işlər regionlarımızdan da yan keçməyib. Qeyd edilən sosial siyasət çərçivəsində regionların sosial-iqtisadi inkişafı məsələsi önəmli məsələlərdən biridir.

Maaş artımına gəldikdə, bu, birdən-birə yaranan qərar deyil. Əlbəttə, bu proses ölçülüb-biçilir, daha sonra yekunlar dövlət başçısına təqdim edilir. Dövlət başçısı isə xalqın maraqlarına uyğun olaraq, həmin “sosial proqra-

min” qüvvəyə minməsinə aid müvafiq sərəncam imzalayır. Bu da ölkənin iqtisadi gücündən, potensialından xəbər verir.

Növbəti həmsöhbətimiz Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin professoru, fəlsəfə elmləri doktoru Əlisa Əhmədov isə ölkəmizdə əsas iqtisadi hədəfin qeyri-neft sektorunu inkişaf etdirmək olduğunu, bunun da öz növbəsində əhalinin həyat şəraitinə müsbət təsir edəcəyindən söz açdı.

Əlisa Əhmədov:

– Bildiyiniz kimi, dünya iqtisadiyyatında tükənən xammaldan, təbii ehtiyatlardan asılılığı aradan qaldırmaq üçün qeyri-neft sektorunun inkişafı prosesi gedir. Təbii ki, dünyada gedən proseslərin izleyicisi yox, icraedici olan ölkə kimi Azərbaycan da bu prosesdən kənar qalmır.

Son illər ərzində ölkəmizdə həm bölgələrin inkişafına dair Dövlət proqramları, həm də müasir dövrün tələblərinə uyğun sosial-iqtisadi islahatlar həyata keçirilir. Bu işlərin nəticəsi kimi, regionlarda ixracçılıq məhsul istehsalının önəmli dərəcədə artdığını misal göstərmək olar. Vətəndaşlar bu sahədə daim hərtərəfli dövlət dəstəyini hiss edirlər.

Təsəvvür edin ki, təkcə 2010-2020-ci illərdə qeyri-neft sektorunda 1,6 dəfə artım olub. Bu da 51 milyard manat deməkdir. Bundan əlavə, sektorun məhsul istehsalı da qeyd edilən aralıqda 2,4 dəfə artaraq, 5 milyon manatdan 12 milyard manata yüksəlmişdir.

Qeyri-neft sənayesində əldə edilən tərəqqi ümumilikdə ölkə iqtisadiyyatının inkişafına səbəb olur. Bu da, təbii ki, əhalinin iş şəraitinin yaxşılaşmasına, əməkhaqlarının, təqaüdlərin artmasına, sosial müdafiə sisteminin gücləndirilməsinə gətirib çıxarır. Ölkəmizdə yaradılan sistem tamamilə zəncirvari şəkildə xalqın rifahının daha da yaxşılaşdırılmasına hesablanıb.

Vətən müharibəsinin iştirakçısı, XTQ-də kəşfiyyatçı-dalğıcı olaraq xidmət edən gizir Hüseyn Mirzəyevlə də söhbətimiz maraqlı oldu.

Hüseyn Mirzəyev:

– Azərbaycanda inkişaf edən sahələrdən danışarkən ordu quruculuğu sahəsindən xüsusi danışmaq lazımdır. Düşünürəm ki, bütün dünya Vətən müharibəsi ilə Azərbaycanın nəyə qadir olduğunu gördü. Prezident İlham Əliyevin də dediyi kimi, bu qələbə bizə heç kimin hədiyyəsi deyildi. Biz bu qələbəni öz gücümüz hesabına əldə etmişik. Əlbəttə, müharibədə qələbə qazanmaq üçün güclü və ən əsası xarici qüvvələrdən asılı olmayan iqtisadiyyat yaratmaq lazımdır.

Ölkəmizdə həyata keçirilən dövlət siyasəti tamamilə bu istiqamətə yönəlib – asılılığı olmayan, xalqın maraqlarına, rifahına yönələn iqtisadiyyat yaratmaq. Dövlətimizin başçısının 17 dekabrda imzaladığı sərəncam da bunun bariz göstəricisidir. Ölkəmizdə son 18 il ərzində minimum əməkhaqqı dəfələrlə qaldırılıb əhalinin sosial vəziyyətinin stabilləşdirilməsi, daha da yaxşılaşdırılması prosesi önəmli hal alıb. Prezidentimizin xüsusi diqqət və qayğısı bütün sahələri əhatə edir. Hərbi sahə də istisna deyil. İstər şəhid ailələrinə, qazilərə, müharibə iştirakçılıqlarına göstərilən qayğı, istər hərbiçilərin xidmət və məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində atılan addımlar bunun bariz nümunəsidir.

Hazırladı:
İmran ƏLİYEV, “Xalq qəzeti”